

25. БАЛКАНСКИ СУСРЕТИ ПЛАНИНАРСКИХ ДРУШТАВА

Кад изаберете једно становиште, определили сте се за једну слику ствари. Рецимо, са становишта политичке географије, планине су природне границе међу државама. Али за планинаре, оне представљају путеве и слободу. Због тога није требало много да се некадашњи сусрети планинара Југославије обнове у новом облику – као међународни Балкански сусрети планинарских друштава. Ове године је обележен мали јубилеј – 25. Сусрети, а домаћин је била Србија.

Организација је припала Планинарско- спортском клубу „Победа“, који је покренуо и организовао прве сусрете, још октобра 1999. године. Да будемо тачни, Сусрете је иницирао Борис Мићић, тада секретар „Победе“, који је имао визију, свест о значају, довољно искуства и воље да иницира Балканске сусрете. И што је најважније, имао је праве, чврсте планинарске везе. Његов позив су препознале планинарске организације од Триглава до Ђевђелије и Софије. Од тада, сваке године одржавају се Сусрети у некој од балканских држава, осим што их је корона омела и одложила 2020. године. Додуше, да се традиција не би прекинула, одржани су виртуелни сусрети путем Скајпа. Циљ Сусрета је јачање и унапређивање планинарства на овим просторима, боље разумевање организационих проблема и позиције у друштву, размена искустава, пружање ослонаца међу планинарским организацијама, а све зачињено дружењем у планини и због планине.

„Победа“ је од 9. до 11. јуна угостила на сувоборском Рајцу, при свом Дому „Чика Душко Јовановић“, представнике шеснаест клубова: из Словеније („Походнишко друштво“ Ново Место, ПД „Постојна“), Хрватске (ПД „Камењак“, Ријека), Босне и Херцеговине (ПД „Копривница“ Бугојно, ПД „Коњух“ Тузла, ПД „Железара“ Зеница), Црне Горе (ПК „Горица“ Подгорица и кандидат за пуноправно чланство КВП „Капетан“ из Подгорице), Северне Македоније (ЗПСК „Кожуф“ Ђевђелија, ПК „Љуботен“ Тетово, СПАОК „Антигонеа“ Неготино), Бугарске (КЕТ „Етрополе“, ПЕС „Мусала“

Самоков, ТД „Погледец“ Бистрица) и Србије (ПК „Железничар“ Београд и као посматрач и кандидат за пуноправно чланство ПСК „Јастребац“ Крушевац). Заједно са домаћином, било је 17 клубова, као и 90 гостију из иностранства.

Већ је прво вече на Рајцу оправдало име Сусрета, док су се испред дома окупљали планинари. Пристизали су у групама, а домаћини су их дочекивали са погачом и сољу испод бисте чика Душка Јовановића, првог секретара Планинарског савеза Србије, оснивача Клуба, на чијем је челу био пуних тридесет година. Неки су се већ познавали, па су одмах пошли једни другима у загрљај. Они којима су то били први сусрети, још су се кратко држали својих другара, а онда уз музику и игру, упознавали се са другима и развијали нове приче. Почела је и киша да пада и није успела да их растера. Плесали су на киши, док им је она брисала године.

Централни догађај биле су планинарске акције у суботу – једна краћа од 12 км и дужа од 22 км, у којима је учествовало још четрдесет планинара „Победе“, који су допутовали то јутро да се прикључе Сусретима. Сви учесници Сусрета то јутро су обукли мајице догађаја да се традиционално групно сликају, а после – како је ко хтео да се обуче за планину. Од Дома су кренуле у временском размаку две велике групе планинара, свака уз „Побединог“ водича, и састале се код планинарске куће „Добра вода“, укупно њих 180. Време их је служило јер су се већим делом дана смењивали сунце и облаци, истичући сву лепоту шумадијске Тоскане, а пред крај их је попрскала и блага киша.

У дружењу на измешаним језицима и наречјима, но с пуном толеранцијом зарад разумевања и заједничке радости, ови планинари су се попели на Вијуљак, Данилов врх, Сувороб (866 м) и Рајац. Можда је за

На путу према Рајцу

На врху Рајац

неке то било ливадарење, а за друге 22 км изазова. Но, општи је утисак да су рајачки предели оправдали своје рајско име. На стази су се смењивали врхови и долине, обавијене опојним мирисима жита, цвећа и четинара. Предели испресецани бистрим речицама, с још увек сачуваним изворима питке воде, пуни цвркута и живота. Додуше, најмање има људи. Сеоске куће се претварају у викендице, или су још увек напуштене, а имања нема ко да обрађује. У близини планинарског дома ничу нове виле. Није то промакло ни гостима, који су правили паралеле са планинама у својим земљама.

По доласку у Дом, главни представници планинарских организација су се издвојили за договор о будућим сусретима. После 25. Сусрета, Борис Мићић је објавио

да ће се повући са места главног организатора, уз наду да ће се Сусрети одржавати са истим дружељубивим циљевима. За новог координатора је изабран Владислав Матковић.

Свега неколико сати било је довољно планинарима да се одморе, среде и појаве на свечаној вечери. Дочекала их је здравица планинара Зорана Јаковљевића и дејчи фолклорни клуб КУД „Љиг“. Овај свечани део скупа уз живу музику од полке и кола до рокенрола трајао је до касно у ноћ. То је била прилика да домаћини и гости захвале једни другима и размене поклоне.

У избору организатора следећих сусрета улогу игра неколико фактора: да домаћин има смештајне услове и организационе могућности, да није организовао прошле сусрете, да има додатни разлог, неки свој јубилеј. „Победа“ је имала видне разлоге у чињеници да је 2023. година слави неколико годишњица: 120 година од рођења оснивача клуба чика Душка Јовановића (1903–1981), 75 година од оснивања Клуба, 70 година од отварања Дома, а памти се да је и 55 година протекло од почетка пошумљавања Рајца.

За 26. Балканске сусрете изабрана је Северна Македонија, организација је поверена Планинарском клубу „Љуботен“ из Тетова. Клуб ће тад напунити 99 година!

Јелена Ковачевић Бараћ, „ПСК Победа“

Добре Воде

Састанак

Завршна приредба